

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌՈՒՄ

ՀՈՒՆԻՍԻ 2-ին, ԿիրԱԿԻ, Երկրորդ Մաղաղաբերդ: Մայր Տաճարում պատարագեց և քառովեց հոգինորդ Տ. Մուշեղ վարդապետ Պետրիկյանը՝ օրվա տոնի նշանակության մասին:

Սուրբ պատարագին ներկա էր Վեհափառ Հայրապետը:

***

ՀՈՒՆԻՍԻ 3-ին, ԶԲԿՈՒՇԱԲԹԻ, Վեհափառ Հայրապետի բարձր նախագահության տակ, Հոգևոր Ճեմարանում ակսվեցին 1956—1957 տառումնական տարվա ամավերջի բանավոր մանությունները: Քննություններին ներկա եղան Վեհափառ Հայրապետը, բանաստեղծ Ա. Խաչակրյանը, Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի անդամները, Մայր Աթոռի միաբանությունը և ամբողջ դասախոսական կազմը:

Քննությունները տևեցին մինչև հունիսի 15-ը, շաբաթ օր:

***

ՀՈՒՆԻՍԻ 5-ին, ԶՈՐԵՔՇԱԲԹԻ, Վեհարանում միաբանական լսարանում դասախոսուց հոգինորդ Տ. Մեսրոպ վարդապետ Անթագյանը՝ Վեհափառ Հայրապետի Անգլիա կատարած ուղարկության առթիվ «Հայ և Անգլիան եկեղեցիների հարաբերությունը» թեմայի շուրջ:

***

ՀՈՒՆԻՍԻ 9-ին, ԿիրԱԿԻ, Հոգեգալուստ (Պետքանուստե): Մայր Տաճարում հանդիսավոր սուրբ պատարագ մատուցեց գերազնորդ Տ. Մահմակ արքեպիսկոպոս Տեր Հոգինանիսյանը: Տոնի կազմակցությամբ Մայր Աթոռ տվյալի էր եկել հավատացյալների խուսն բազմություն: Պատարագի ընթացքում, «Հայր մեր»-ից առաջ, քարողեց հոգինորդ Տ. Վահան վարդապետ Գալուժ բնաբանով: Հավատացյալ սուրբ պատարագի

կատարվեց հոգինանկատյան պաշտոն հունիսի 2-ին Կոստանդնուպոլսում վախճանված գերազնորդ Տ. Գրիգորիս եպիսկոպոս Կարպեսյանի հոգու փրկության համար: Հանգուցյալ սրբազանի կյանքի և գործունեության մասին խոսեց հոգինորդ Տ. Եղիշ վարդապետը Սարգսյանը:

Սուրբ պատարագին և հոգինանկատյան արարողության ներկա էր Վեհափառ Հայրապետը:

***

ՀՈՒՆԻՍԻ 12-ին, ԶՈՐԵՔՇԱԲԹԻ, հոգենորդ Տ. Մայտոց արքեպահ Խաչիկյանը միաբանության համար Վեհարանում կարդաց հերկորդ դասախոսությունը Շիկհափառ Հայրապետը Մտսկվայում և Մուսիլաշյի հայ գաղութը թեմայի շուրջ:

***

ՀՈՒՆԻՍԻ 16-ին, ԿիրԱԿԻ, «Ակիպյան Ցարութեան կիրակիցից և յիշատակ եղիալի մարգարէին»: Մայր Տաճարում պատարագեց արժանապատիվ Տ. Մկրտիչ քահանա Տ. Մկրտչյանը: Այսօր Մայր Տաճարում իր անդրանիկ քարոզը խոտեց հոգեշնորհ Տ. Հովհակ արքեղա Սանթուրյանը, ծանրանալով եղիալ մարգարէի կյանքի և նախանձահույզ գործունեության վրա:

Սուրբ պատարագին ներկա էր Վեհափառ Հայրապետը:

***

ՀՈՒՆԻՍԻ 17-ին, ԶԲԿՈՒՇԱԲԹԻ, «Տօն սրբոց կուսանացն Հոփիսիմեանց»: Նախատոնակը և առավույն ժամերգությունը կատարվեց Ա. Հոփիսիմեանց վանքում: Սուրբ կույսերի նահատակության տարեդարձի առթիվ Ա. Հոփիսիմեանի տաճարում պատարագեց և քարոզեց վանքի վանահայր հոգինորդ Տ. Սահապետ վարդապետ Մուրադյանը: Քարոզիչ Մայր սուրբ վեհապետը կույսերի նահատակության մասին սուրբ կույսերի նահատակության

դեղեցկությունը և մահվան դեմ խիզախելու քաջությունը՝ հանուն քրիստոնեական կրոնի վեհ իդեալների:

Սուրբ պատարագին ներկա էր Վեհափառ Հայրապետը:

***

ՀՈՒՆԻՍԻ 17-ԻՆ, ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, առավոտյան ժամը 10-ին Հոգևոր Ճեմարանում, փոխ-ստեղծի նախագահությամբ գումարվեց մանկավարժական խորշուրդ, որն ամփոփեց 1956—1957 ուսումնական տարվա կիսամյա և ամավելքը քննությանց արդյունքները: Հետմիջօրին ժամը 3-ին Վեհափառ Հայրապետի մոտ Վեհարանում տեղի ունեցավ մանկավարժական խորհրդակցություն՝ նվիրված 1957—1958 տարվա ուսումնադաստիարակչական աշխատանքներին:

Խորհրդակցությունում Վեհափառ Հայրապետը որպես մանկավարժ արեց մի շարք օգտակար և անհրաժեշտ գիտողություններ՝ Ճեմարանում աշխատանքը ե՛լ ավելի կազմակերպված անցկացնելու և արդյունավետ դարձնելու համար:

Խորհրդակցության վերջում Վեհափառ Հայրապետը բարեհաճեց հայտնել իր օրհնությունն: ու գոհունակությունը տեսչության և դասախոսական կազմին՝ Ճեմարանի ուսումնա-դաստիարակչական աշխատանքներում ձևուր բերված գոհացուցիչ արդյունքների համար:

Ժամը 4-ին Վեհափառ Հայրապետը բարեհաճեց իրեն սեղանակից դարձնել Հոգևոր Ճեմարանի դասախոսական կազմին:

***

ՀՈՒՆԻՍԻ 18-ԻՆ, ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, «Տօն սըրոց կուսանացն Գայիհանեանց»: Ս. Գայանեի վանքում պատարագեց և քարոզեց Հոգեշնորհ Տ. Մուշեղ վարդապետ Պետիկյանը՝ օրվա առնի նշանակության և բարեպաշտ հայ կնոջ՝ կյանքում կատարած մեծ դերի մասին:

***

ՀՈՒՆԻՍԻ 3-ԻՆ, ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, Մայր Առող Ս. Էջմիածին այցելեց Հարավալավան երիտասարդական միությունների պատվիրակությունը: Հյուղեղը հղան Մայր Տաճարում և թանգարանում:

***
ՀՈՒՆԻՍԻ 20-ԻՆ, ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ, «Յովհաննու Կարապետի և Աթանագինեայ եպիսկոպոսի» տոնի առթիվ Ս. Շողակաթի վանդալությունը պատարագեց և տոնախմբվող սրբերի մասին քարոզեց Հոգեշնորհ Տ. Վահան վարդապետ:

***

ՀՈՒՆԻՍԻ 22-ԻՆ, ՇԱԲԱԹ, «Տօն Սրբոյ Գրիգորի Լուաւորյան մերոյ ելիցն ի վիրապէն»: Մայր Տաճարում հանգիսավոր սուրբ պատարագ մատուցեց գերաշնորհ Տ. Սահակ սրբազնը: Առավոտյան ժամերգությունից հետո Վեհափառ Հայրապետի հրամանով և Սահակ արքավիսկոպոսի շնորհարշխությամբ դպրության շրու աստիճաններ ստացան Հոգևոր Ճեմարանի դասարանական բաժնի 11 շրջանավարտները՝ ծոլակ Աղաջանյան, Խշան Մելքոնյան, Խորեն Մելիսանեցյան, Վագիմիր Կերոյան, Հակոբ Ջենելյան, Հակոբ Զաքարյան, Գասպար Կակոյան, Գրիգոր Ներովզյան, Ֆիլիպոսյան, Վարուժան Սուաքելյան և Աբրահամ Մարգարյան:

Սուրբ պատարագին ներկա էր Վեհափառ Հայրապետը:

***

ՀՈՒՆԻՍԻ 30-ԻՆ, ԿիրԱԿԻ, «Բարեկենդան Ս. Գրիգոր Լուաւորյի պահոց»: Մայր Տաճարում պատարագեց արժանապատիվ Տ. Հակոբ քահանա Հակոբյանը: Հավարտ սուրբ պատարագի կատարվեց Հանդիսավոր Հոգեհանգստյան պաշտոն՝ բարձրաշնորհ Տ. Գևորգ արքավիսկոպոս Արսանյանի և Մայր Աթոռի բարեհար նորոգ հանգուցյալ ներսեա Կյուպահնկյանի հոգիների փրկության համար:

Սուրբ պատարագին ներկա էր Վեհափառ Հայրապետը:

ԱՅՑԵԼՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Էյն Մոսկվայի և Երևանի մի խումբ ճարտարապետներ՝ Միխայլովը, Խոչակը, Մագմանյանը, Աղաբարյանը և տրիշներ: Այցերուները հանգամանորեն ծանոթացան Մայր Տաճարի ճարտարապետական առանձնահատկություններին և պատմությանը:

***

ՀՈՒՆԻՍԻ 9-ԻՆ, ԿիրԱԿԻ, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին այցելեց Հունգարական լրագործների պատվիրակությունը, գիւմարու-

թյամբ «Նեպասարդշագ» թերթի գլխավոր խմբագիր Դեմե Նեմեցու: Պատմիրակության կազմի մեջ մտնում էին «Նեպասարդշագ» թերթի խմբագրական կազմի անդամները Սահմանական Հայոցի նախագահի տեղակալ Դյուլա Շիմոն, Հովհաննես Ուղիոյի նախագահի տեղակալ Դյուլա Մարիա անձագիր պատասխանատու խըմբագիր Դյերդ Ֆելքեցը, «Նեպակարատ» թերթի գլխավոր խմբագիր Խշտվան Վարկունին, Հրապարակախոս Միհմայ Անդրաշ Բռնային, Դյերդ-Շոպրոնի մարզի գլիշալիքելու թերթի գլխավոր խմբագիր Շանդոր Լոյային, «Ասրադֆելդ» գլուղացիական շաբաթաթերթի խմբագրի տեղակալ Դյուլա Եկու, Հովհաննես և ուղիոյի Մոռնվայի մշտական կազմության և առաջին Զարք Կիշը և Խշտվան Կուչշարը, «Գանց ուշագ» գործարանային թերթի խմբագիր Դյերդ Էրդեին, Հովհաննես Եղիշե Սոցիալիստական բանվորական պարտիայի գենտուրի մամուլի բաժնի վարիչ Թիշտ Սաբոն:

Վերջում Հյուրերին ընդունեց Վեհափառ Հայրապետու:

***

ՀՈՒՆԻՍԻ 11-ին, ԵՐԵԲՇԱԲԹԻ, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին այցելեցին Գերմանական Դեմոկրատական Ռեպարտելիկայի մի խումբ գրողներ՝ արձակագիր, բանաստեղծ և մանկավան գրող, Գերմանական Դեմոկրատական Ռեպուբլիկայի գրագության պատվիրակության վաճառական պարտիայի գենտուրի մամուլի վարիչ Թիշտ Սաբոն:

Մայր Տաճարը և եկեղեցական հնագիտական թանգարանը դիտելոց հետո Հյուրերն արժանացան Վեհափառ Հայրապետի ընդունելության:

***

ՀՈՒՆԻՍԻ 19-ին, ԶՈՐԵԲՇԱԲԹԻ, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին այցելեց Բիրմայի պալատինատի պատվիրակությունը, որի կազմում էին Աղյությունների պալատի

սպիկերի տեղակալ Տակին Թեյն Մառնը (պատվիրակության ղեկավար), Սառ Կունին, Սու Լու Լուն, Դուվա Լովանդին, Ու ԲաԴունը, Ու Մառնդը: Պատվիրակության հետ էին նաև ՍՍՌ-ում Բիրմական Միության արտակարգ ու լիազոր դեսպանի կինը՝ տիկին Չինը, ՍՍՌ Գերագույն Սովետի դեպուտատ Պ. Ի. Մորոզովը, ՍՍՌ Գերագույն Սովետի նախագահության պատասխանատու աշխատակիցներ:

Մայր Աթոռում ողջույնի խոսքով Հյուրերին դիմեց Մայր Տաճարի ավագ լուսարար Մահակ արքեպիսկոպոս Տեր-Հովհաննիսյանը, որից հետո սրբազնը Հյուրերին բացարձեց Տաճարի ճարտարապետական կառուցվածքը և ծանոթություններ տվեց Մայր Աթոռի ներքին կյանքի մասին:

Ազգությունների պալատի սպիկերի տեղակալ Տակին Թեյն Մառնը իր և պատվիրակության անդամների անունից խորին շնորհակարտություն հայտնեց շերմագին ընդունելության համար: Հյուրերը Մայր Աթոռուց մեկնեցին լավագույն տպակորսություններով:

***

ՀՈՒՆԻՍԻ 24-ին, ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին այցելեց Զիխուլովակայան Ռեպարտելիկայի կերպարիվուսուի աշխատավորների պատվիրակությունը ու կառավագությունից մեջ մասնակի գլխավոր խմբագիր Դուշան Շինգեկարժիքի գլխավորության քարտուղարը Մաքս Կիմերինը (պատվիրակության ղեկավար), բանաստեղծ, պետական մրցանակի լասրեատ, Շիտվանդակություն և ձեռ ամսագրի գլխավոր խմբագիր Պետեր Հովսելը, արձակագիր Վոլֆգանգ Յոհանն, պրականագետ Էդուարդ Ցալը, ուսականության թարգմանիչ Մոնիկա Հովսելը, քննադատութիւն Քրիստա Վոլֆը և ակնարկագիր Հելմոտ Հասպատմանը:

***

ՀՈՒՆԻՍԻ 24-ին, ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, Հետմիջօրեի ժամը 3-ին Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին այցելեց Ղարաբաղի 70 հայ ուսուցիչներից բաղկացած խումբը: Վեհափառ Հայրապետը բարեհաճեց ընդունել ուսուցիչներին և շուրջ մեկ ժամ տեղող սիրալիք տեսակցության ընթացքում Գետաքրիմիկ Ղարաբաղուած հայ դպրոցների և ուսուցիչների կյանքով:

